

Tibetaneren

Et magasin fra HimalPartner

Nr. 2/2018
Årgang 80

HimalPartner
1938-2018

HimalPartner
www.himalpartner.no

Kontonummer 3000 15 47107
VIPPS: HIMALPARTNER #15521
SMS: Send kodeord "Gi80" til 2160

HimalPartner (tidl. Tibetmisjonen), startet 19. november 1938, bygger på Bibelen og Den evangelisk lutherske bekjennelse. Formål: "Gjennom ord og tjeneste å bringe evangeliet til tibetanere, nepalere og andre folk i Himalaya-regionen." Utsendingene er engasjert i administrasjon, helsearbeid, undervisning, jordbruk, kraftutbygging, samt distrikts- og industriutvikling. "Himal" betyr fjell på nepali og sanskrit-relaterte språk.

HIMALPARTNER:
Postadresse:
 Postboks 6646,
 St. Olavs Plass, 0129 Oslo
Besøksadresse:
 Linstowgate 3, 0166 Oslo
Telefon: 22 76 90 10
E-post: post@himalpartner.no
www.himalpartner.no
Organisasjonsnummer: 952555103
Bankgironummer: 3000 15 47107

HimalPartners Styre og Administrasjon:
Landsstyrets leder: Arne Kjell Raustøl
Administrasjon:
 Heidi Westborg Steel, generalsekretær;
 Line Konstali Informasjons – og Innsamlingsleder;
 Lene Birgitte Bjølverud-Rødningsby, økonomi- og administrasjonsleder;
 Silje Gunnlaug Yun Eng, prosjektrådgiver;
 Ingunn Røse Høybråten, kontorsjef.

Utsendinger
Nepal: Solveig Abelone Midtgarden, Ellen og Calle Wahlström
Kina: 4 utsendinger

Tibetaneren:
Ansvarlig redaktør: Line Konstali
Opplag: 2640
Abonnementspris: Gratis
Forsidefoto: Geir Kippenes privat
Grafisk design og trykk: Grøset

LEDER
 Line Konstali,
 Informasjons –
 og Innsamlingsleder

Morfar er bibelsmugler

Sønnen min har en kul historie å fortelle jevngamle kompiser. Morfaren har nemlig vært smugler. Bibelsmugler.

Det er utrolig morsomt å se reaksjonen til en 12 år gammel gutt som forbinder smugling med narkotika.

Foreldrene mine smuglet nemlig bibler før de fikk en liten skrikerunge som ikke var spesielt glad i å reise rundt i kommunistregimer. Jeg fikk gleden av å være misjonærbarn fram til 1 årsdagen. Deretter startet jeg min karriere som «vanlig barn» med en oppvekst i et rekkehus på Lørenskog. Når jeg av og til føler meg lite verdensvant i et miljø av tverrkulturelle misjonærbarn, er det fint å fortelle at jeg også var misjonærbarn en gang.

«Jeg tenker nok at jeg er den eneste i Norge som er medlem både i Kvinnefronten og NMS» skrev feminist og misjonsdame Karin Hakalax på Facebook. Både hennes og min sønns utsagn gir etter min mening en påminnelse av at vi har en jobb å gjøre med folks generelle oppfatning av misjon. Vi skal ikke legge skjul på feilene som er begått, men vi må også våge å fronte misjon i større grad.

Misjonsfolket knytter mye av sin identitet

til et ektefølt engasjement for alle verdens folkeslag. Dette kommer tydelig fram i en artikkel i Bistandsaktuelt 8.9.2017:

"Misjonsorganisasjoner gikk i bresjen i kampen mot slaveri, i både Asia og Afrika. De bekjempet opiumhandel og virksomheten til de britiske og nederlandske handelselskapene. Mindre kjent er det kanskje at enkelte misjonærer gikk i bresjen for å avsløre maktmisbruk fra kolonimaktens side," skriver Jan Speed.

Ikke alle kjenner til denne historien. For mange er misjon forbundet med det motsatte: kolonimakt og undertrykkelse. Hvordan forholder vi oss til dette når alle skriver på Facebook at de er Charlie, men samtidig tar avstand fra misjon? Vi kan sikkert skylde på venstrevridd presse, avkristningen av Norge og så videre. Men siden jeg er utdannet innen marked og kommunikasjon, ligger det i min ryggmargsrefleks å tenke at feilen ligger hos meg hver gang et budskap bærer galt av sted. Skylder man på andre, blir det også de andres ansvar å gjenopprette det. Noe som aldri kommer til å skje.

Så hvordan formidler vi misjon på en god måte til nye generasjoner? Jeg lar spørsmålet forbli åpent en stund til.

Kjære leser Sammen for fjellfolket!

Om det er et sted en virkelig kan snakke om «fjellfolket», er det rundt Himalaya. Vi har i mange år hatt det privilegium å møte folket på begge sider av de høye fjellene. Hva kan vi gjøre for dem spør vi oss selv ganske ofte. Og kan vi gjøre noe sammen?

En ting er i allefall sikkert. Vi kan gå sammen med dem, lære dem å kjenne og øve oss i å sette pris på deres særtrekk. Men vi kan ikke stoppe der. Fjellfolket, både på Nepals og Kinas side, har opplevd store påkjenninger med ødeleggende jordskjelv.

I Yushu rammet skjelvet i 2010 med ødeleggende styrke, i Nepal i 2015. På begge steder ble hele landsbyer rasert og folk sto uten tak over hodet. HimalPartner har fått mulighet til å hjelpe begge steder. Dermed fikk vi også et glimt av en svært vanskelig hverdag hvor kampen for det daglige brød er hard.

Det er lett å konkludere med at i slike områder er det ikke levelig for folk. Alle naturgitte forutsetninger synes å være borte. Men det er her folk ønsker å bo. Med vår snusfornuftige økonomiske analyse er saken klar: Flytt. Mange flytter. I Yushu by ble tibetanerne tilbudt nye hus. Det var jo stas med innlagt, rennende vann

og elektrisk lys, men hvordan skaffe seg inntekter? Myndighetene ønsket å redusere antall yak på vidda. Men det var ikke noe alternative tilbud. Så gikk det som det så ofte går: alkoholen snek seg inn og ble en del av hverdagen.

Heldigvis har myndighetene snudd og tillater igjen nyetablering av yakflokker på vidda. HimalPartner som lenge har drevet prosjektarbeid i området, bistår med å foredle ulla til yaken for å skape arbeid for flere. Klarer vi å gjøre det enkelt nok, er det et håp om at flere kan kopiere tiltakene for det er mer enn nok ulla å ta av.

I Nepal er det dessverre mange som forlater sine avsidesliggende landsbyer for å få arbeid i byene. Folketallet i lavlandet har blitt mangedoblet de siste årene. Ledige arbeidsplasser har ikke økt i samme takt. Folk finner ly under pappesker og bølgeblikkplater i påvente av å få en jobb. Slik vokser slummen. Klarer vi å bidra til at nye arbeidsplasser skapes, vinner vi i tillegg venner for livet.

Med hilsen en som prøver å «god-blunke» til folket på begge sider av fjellet

Tekst: Jostein Holm

Foto: Einar Horsberg

VI TAKKER OG BER FOR...

- Vi ber om at de kristne tibetanerne må jobbe godt blant sine egne. Vi ber for visdom, nærhet, nøkternhet og kjærlighet.
- Vi ber for de som jobber med å etablere næringsvirksomhet blant tibetanere og for lokalt eierskap.
- Vi takker for at HimalPartners ansatte, Silje og Thomas, fikk visum til Kina og at besøket bærer frukter.
- Vi ber for nettverket vi har i Kina og den tunge tiden for kristne i landet.
- Vi ber for Butwal Technical Institute (BTI)
- Vi ber om at vi lykkes med jobben med å finne en god prosjektleder for BTI.
- Vi ber om at prosjektet BTI må få en god start på åpningsmøtet i juni.
- Vi ber for innsamlingsarbeidet. For flere fastgivere, Tro kan flytte fjell og flere menighetsavtaler i Den Norske Kirke.
- Vi takker og ber for de 8 skolene som nå er i ferd med å reise seg i Dhading. Det er i seg selv et lite under!

INNHOOLD

VARIGE SPOR

- 4-5 | Musikk skaper identitet og styrket selvfølelse
- 6-8 | Far, far Awai: Reisebrev fra Geir Kippenes
- 9 | Et misjonsengasjement kan føre til vekst og samhold i din menighet!
- 10-11 | Hvordan bygge opp et tilbud innen psykisk helse der det knapt finnes noe fra før?

NEPAL

- 12 | Samler inn penger til ofre for trafficking ved å selge brukte klær
- 13 | Samles i glede og takknemlighet: Påskemarsjen 2018
- 14-15 | Innkalling til landsmøte og styrekandidater

TRO KAN FLYTTE FJELL

- 18-19 | Kystjenta fra Østkanten
- 20 | Meld deg på

Minikonsert på den norske ambassaden i Kathmandu.

MATHIAS HAGEN I NEPAL: Musikk skaper identitet og styrket selvfølelse

– Musikk og mental helse henger sammen fordi musikk er tett knyttet til den vi er, både som individ og samfunn. Det er jazzmusikeren Mathias Hagen (24) som sier dette etter et besøk i Nepal høsten 2017.

TEKST: TERJE HOLMEDAHL, FOTOS: MATHIAS HAGEN PRIVAT

Mathias bodde fem år i landet med familien sin da han var barn og ungdom. Nå var han tilbake som voksen musiker, opptatt av folks psykiske helse.

– Denne turen har hjulpet meg til å se yrket mitt fra nye vinkler, sier han. Jeg tror det finnes mange måter å tenke nytt på når det kommer til musikk, og jeg håper at jeg gjennom videre refleksjon rundt dette temaet kan komme frem til måter å bruke musikk for å bidra i Nepal.

Syklet rundt og fant sine røtter

I to og en halv uke høsten 2017 var han

tilbake i Kathmandu. Han syklet rundt på den gamle sykkel sin, spiste middag med gode venner av familien og beskriver noen ganske sterke gjensyn med sin barndoms by de første dagene.

– Denne turen har vært en stor opplevelse for meg. Jeg merker for hver dag som går etter reisen hvor stort det egentlig har vært. Det var veldig rart å komme tilbake som voksen til landet der jeg hadde mye av oppveksten. Måten jeg så landet på nå i kontrast til da jeg var barn, er veldig tydelig. En ting jeg merket veldig nå var all nøden. Jeg var nok ganske skjermet

for livets realiteter da vi bodde der. Som voksen har jeg større muligheter til å trekke linjer og se sammenhenger i samfunnet.

Skjebnetro og utestengelse

Mathias deltok på to konferanser rundt tema mental helse. Han møtte fagpersonell, både psykologer, psykiatere og musikkterapeuter. Og han fikk også besøke noen av institusjonene og partnerorganisasjonene til HimalPartner som arbeider med mentalt syke og funksjonshemmede.

– En ting jeg tenkte mye på under oppholdet, var hvordan samfunnet behandler

Sykkelen fra barndommen

sine svake. Skjebnetroen gjør at man i Nepal ofte tenker at de som sliter, er skyld i det selv. Jeg hørte mange historier om mennesker som blir satt på gaten eller innestengt i bur fordi de er psykisk syke. I gatebildet ser vi også at en stor andel av de hjemløse også har en funksjonshemming, mentalt eller fysisk. Samfunnet gjør ikke noe for å hjelpe sine svakeste, men har heller ikke infrastrukturen og systemene på plass for å ta hånd om dem.

Enkelt personer gjør en stor forskjell

En ting som gjorde sterkt inntrykk på Mathias, var å møte Matrika Devkota og Tulsa Sharma, to av flere enkelt personer som gjør en enorm forskjell for mange utsatte mennesker. Matrika, som selv har en bipolar lidelse, leder et stort arbeid gjennom Koshish i kampen for mennesker med mentale lidelser i Nepal. Han jobber både i forhold til politikere, maktpersoner og lovgivningen, - og med å redde psykisk syke ut av uverdige livssituasjoner. Tulsa har i en mannsalder arbeidet med å gi funksjonshemmede barn og unge et verdig liv og mulighet til å lære ut fra sine forutsetninger.

– Det var fantastisk å få dele musikken min med mennesker i Kathmandu og å bli inspirert av det som skjer der. Årene etter jeg bodde i Nepal har vært en reise gjennom musikk, identitet og tro. Det har vært store utfordringer på alle fronter, men

jeg føler at jeg etter denne turen er klar til å ta nye steg og at jeg vet mer hvor jeg vil. Denne turen har tatt meg et skritt nærmere å finne hvem jeg er.

Alle er like mye verdt

2017 var det første året at helsemyndighetene i Nepal har øremerket midler til arbeid med mental helse. Dette er et viktig skritt i riktig retning, men sier også noe om hvor lite fokus det har vært på det frem til nå. Og det at landet bare har én barnepsykolog sier sitt. Mathias tror det er viktig å fokusere på barn og unge når det kommer til mental helse. Det å gi skoleelever kunnskap om mental helse kan ha stor effekt.

– Jeg tenker det skulle være mulig å starte opp omreisende grupper som

informerer om dette gjennom musikk og andre kulturuttrykk, for eksempel noe å la den norske «kulturelle skolesekken». Skal det fungere, må elevene være aktivt deltagende; kanskje man skulle ta med instrumenter, slik at alle kan bli med. Ett av de viktigste budskapene som trengs i Nepal er at alle mennesker er like mye verdt, og jeg tror musikk kan være en plattform hvor dette formidles.

– *Jeg tror musikk kan spille en viktig rolle for å styrke de svake i samfunnet og gi dem en stemme. Musikk har en enorm kraft til å skape tilhørighet. Den har også en kraft til å formidle og spre budskap. Jeg tror musikk kan være med å gi mestringsfølelse og verdighet til dem som sliter og kanskje brukes i arbeidet med å sette mental helse på dagsorden i samfunnet, sier jazzmusikeren Mathias Hagen* ●

Barn og ungdom med funksjonsnedsettelse møtes til musikk

Et av skolebyggene som reiser seg.

FAR, FAR AWAI:

Reisebrev fra Geir Kippenes

Awai ligger i Shertung i Dhading. En dal i Nepal hvor alle hus raste under jordskjelvet i 2015. For å komme hit er det 8-9 timers kjøring fra Kathmandu, og deretter flere dager å gå. Dette er «far, far Awai». Damen foran meg er veldig tydelig i sitt kroppsspråk. Jeg er på ville veier, og skal ikke til Awai.

Det kan hun ha rett i. Sant å si er jeg usikker.

TEKST OG FOTO: GEIR KIPPENES

Damen er Tamang og vi forstår hverandre godt nok til tli at hun får vise meg en liten smal sti som er den rette vei dit jeg skal. Der finner jeg og mine følgesvenner, Rajesh og Savoj. Rajesh jobber i UMN og Savoj jobber i Namaste Nepal. Det ble et tema resten av turen hvordan jeg klarte å kommunisere med damen, for de forstod ikke et ord.

Kontraster

Det er ca 18 mnd siden jeg var i Dhading sist. Den gang var det katastrofeområde. Alle bodde fortsatt i telt og blikkskur, og jeg husker jeg til slutt pakket ned kamera i sekken, for jeg kunne ikke forestille meg

at jeg i noen landsby ville se noe verre en det jeg alt hadde sett. Jeg tok feil og måtte pakke kameraet fram igjen. Det var heftig å se så mange mennesker som hadde mistet alt og levde under så miserable forhold. Jeg husker at møtet med mitt eget velferdsland i taxfree ble en kvalmende kontrast.

Det jeg hadde sett i Dhading så langt var ikke til å fatte. Stier og veier var istandsatt, og bygd bredere. Det var til og med påbegynt bilvei innover dalen. Det viste seg at vei til alle var noe av «valgflasket» under sist valg, og at en del lokale politikere hadde plassert midler i gravemaskiner. Det så ut til å være effektivt å samle interesser på denne

måten. Forholdene for folk og muldyrkaravaner, som transporterte sement eller andre varer, er forbedret. Stiene er bredere, det er gjennomgående bygd trapper av stein eller plasstøpt betong.

På vei til det bedre

I hver landsby bygges det nye hus! Dette er hus som bygges etter jordskjelvsikker metode, med armeringsjern vertikalt og horisontalt. Det tørrstables skiferstein, hentet på rygg fra nærmeste steinbrudd, og støpes inn lag med betong og armering hver ca 70 cm. Også nå må jeg fram med kameraet i hver landsby. Det er for godt til å være sant.

Betong, armeringsjern og tømmerstokker fraktes til fots på ufremkommelige veier.

Geir med armeringsjern på ryggen.

Etter tre år i telt og presenningsskur, tre monsuntider og tre vintre, ser det ut til at folk får nye hus og landsbyer. Dette hadde vi håpet, men jeg hadde ikke våget å tro på at det ville skje, i allefall ikke så raskt.

Ved at alle hus i landsbyen bygges nye betyr jo det at hele landsbyen blir ny, med tilhørende infrastruktur innen vann, sanitær, elektro mm. Hvordan ble dette mulig? UMN har, gjennom sine NGO, HIMS og Namaste Nepal bidratt med prosjekteringskunnskap, opplæring og materiell. Jeg spør Dawa Tsering, med tittelen «sosial mobilizer» om det er slik at rør fra toaletter ledes ned i dalen og ut i elven? Han rister på hodet og flirer. «Det er bare i Kathmandu de gjør det - og så drikker de vannet i tillegg og hevder det er hellig!». Her er lagt rør til støpte tanker i bakken. Tanker med vannrør og tilførsel fra kilder for drikkevann og irrigasjon er også etablert. Og folk er tilbake i åkrene og skjøtter sine planter som vil gi dem grøde gjennom vinteren.

Mine følgesvenner

Rajesh og Savoj har fått igjen pusten. Dette er en av våre lange dager. Særlig Rajesh, som er økonomiansvarlig, er veldig åpen på at han er sliten og har vondter både her og der. Han har ikke prioritert fotballtrening fra kl 0600-0800, som en del av det de andre på UMN kontoret har hver dag. Han er relativt ung, omkring 25 år. Chetri er høykaste. Han har en utdanning få i Nepal klarer å bestå innen økonomi. I tillegg til å være kristen er han også utrolig sta. Det er ikke snakk om å la meg ta sekken hans et stykke så akillessene hans kan bli avlastet! Menn er selvsagt menn!

Savoj jobber som prosjekt koordinatør

i Namaste Nepal. De har en kontrakt med UMN som går ut i juni 2019. Det er han som følger opp arbeidslagene som bygger skoler, veier, demohus, vann tanker mm i Lapha. Han snakker dårligere engelsk enn jeg snakker Nepali. Vi misforstår hverandre til stadighet, som gode ektefolk, og har stor nytte av Rajesh som tolk. Savoj har spurt damen om det er vann langs stien vi nå skal gå. Han mener å ha forstått at det er et oppkomme litt lenger fram. På dagen blir temperaturen oppunder 30 grader. Svetten siler når flere tusen høydemeter forseres. Rent vann er saliggjørende. «Kan dette vannet drikkes?» Jeg har stilt spørsmålet hver gang jeg fyller flasken. Vi står i en sving, og her er ikke rennende vann fra et plastrør, men et oppkomme. Savoj sier han skal smake, og joda. Vannet er godt og trygt å drikke. Jeg tenker jeg heretter skal kalle ham vannmannen. En flott fyr med et trivelig smil.

Husene reiser seg

Vi sov i Newa Gawn i natt. Denne landsbyen er den nordligste i Dhading og Lapa. Newa Gawn opplevde at store deler av landsbyen ble tatt av et jordskred i forbindelse med jordskjelvet. Da jeg var her sist hadde folk etablert seg i skur på en åsrygg i nærheten. Nå var folk i ferd med å ferdigstille sine hus. De har fått frist fra myndighetene om at siste utbetaling kommer i juni 2018, om huset er ferdig, og arbeidene kan dokumenteres av sertifisert byggmester.

Utdanne sertifiserte byggmestere var noe av det første UMN begynte med etter jordskjelvet. Det aller første var jo mat og presenninger. Deretter ett massivt arbeid som sysselsatte folk fra alle husstander for

å gjenoppbygge stier og veier. Med penger i lommen, og farbare veier begynte det ntidige arbeidet med å bære inn armeringsjern, vannrør, sementssekker, bølgeblikk plater. Et hus veier så utrolig mye! Når alt skal bæres i timevis er lykken en god sti!

Skolene

Newa Gawn ligger utrolig vakkert til. Det første som smeller mot deg når du stikker hodet ut av døren om morgenen er mt. Ganesh. Det er så lett å forstå hvorfor folk blir boende, på tross av jordskjelv og en noe tungvint vei til det lokale byggvarehuset. Det er så vakkert, luften er så ren. Stillheten så guddommelig og altomsluttende. Her bygges skole. Et lass med armeringsjern ligger klart. Pukk er produsert på stedet. Sand er hentet av muldyr. 7 muldyr bruker en dag på å hente ca 350 kg sand. Sement er ikke levert enda. De er i tøffe forhandlinger med leverandør, som har gått tilbake på pristilbudet sitt og skrudd prisen ytterligere opp. Rajesh forklarer at de ikke har budsjett til at hver sekk med sement blir 50 rupee dyrere. I tillegg til 800 rupee for en sekk sement, kommer kostnader for å bære inn sementen - 3000 rupee. For å sette det i perspektiv er en middels god månedslønn omkring 12000 rupee. Fordelen er selvsagt at folk får penger til å bygge sine hus. Utfordringen er at budsjettene galloperer og bygging av skoler koster.

Nawa Basic school blir en fantastisk skole. Tak og bærende konstruksjon er satt opp. En del stein er tiltransportert. Det tar ca 45 min å bære to stein fra det lokale steinbruddet. Noen knuses med håndholdt hammer til puk, andre skal bearbeides for å stables i mur. Da vi var der holdt en

Varige spor i Himalaya

TEKST: GEIR KIPPENES

Silas Tamang er sønn av de første som ble kristne i Dhading for 38 år siden. Nå er det 230 menigheter i dette området. Hvordan ble en dal transformert fra buddhisme til kristendom på noen tiår?

Silas er 2. generasjons kristen, og så at å gjøre kristendom måtte gå dypere enn å be for hverandre. Derfor startet han HIMS, som sammen med UMN vokste seg til å bli en katalysator for velstand og helse i dalen.

Haugianisme i Nepal

Gjennom å distribuere planter som kunne selges med høy fortjeneste og sette i gang prosjekter med fokus på rent vann, har landsbylivet gradvis blitt bedre. Det er også bygget toaletter og avløp med septiktanker. Gjennom å dele ut plantefrø som

gir mer næringsrik mat, endret levestandarden i dalen seg gradvis til det bedre.

På en praktisk måte har HIMS tatt bokstavelig det Jesus sa: «Det dere gjør mot en av disse mine minste gjør dere mot meg.» Resultatet er at kristentroen har fått dypt rotfeste hos folk, og er mer enn kun mirakler. Jesus har omsorg for alle livets små og store utfordringer, og er alltid og hele tiden relevant.

Etter jordskjelvet

Lederskapet til Silas ble satt på prøve da HIMS fikk katastrofehendlingen etter jordskjelvet i hendene 2015, med påfølgende program for gjenoppbygging av infrastruktur som veier, broer, kraft-

linjer og kraftverk, vann og avløp og skole. Skussmålene fra UMN er overveldede.

Silas Tamang og Geir Kippenes

håndfull karer på å bygge. Det fristilles mye arbeidskraft etter juni, når husene i landsbyene er ferdigstilt. Om Namaste Nepal klarer å få levert og inntransportert sement innen da, ser framdriften lovende ut. Hvis ikke de rekker det vil veiene stenges av monsunregnet, og forsinke framdriften med 5 mnd. Dette er den tredje av seks skoler vi rakk å besøke som har fått opp tak og bære konstruksjon.

Kapor gown består av to landsbyer. Den gamle skolen lå på en høyde en god halvtimes marsj fra den nærmeste landsbyen. Når alt raste kunne man tillate seg å tenke nytt om plasseringen. Etter mange møter og utredninger kom man fram til å plassere ny skole mellom de to landsbyene. Dette blir den største skolen vi bygger i Lapa; fire bygninger og tilsammen 11 klasserom. Her er ingen mulighet for å tiltransportere gravemaskin, men hver husstand har avgitt 15 dagsverk til dugnadsarbeid på skolen. Enorme steiner knuses med slegge og spett av unge menn. Mange damer jobber. Med hakke og spade for å jevne byggegroppen og fylle gabioner med stein, slik at byggesålen blir stabil, også når monsunens enorme vannmasser skal finne sin vei ned til elven i dalbunnen 600 meter lenger ned.

Borang

Vi tar oss en liten matbit i Borang. Her har Savoj folk han følger opp. Folk som jobber

for Namaste Nepal. Dette er kanskje den eneste landsbyen i Dhading uten en kirke. Det er kristne her, men begge gangene de har prøv å bygge en kirke har den blitt brent ned. Herfra kommer en minister, og det sies at han ikke kan ha det på seg at det er en kirke i landsbyen han kommer fra. Det er ikke noe nytt med motstand og forfølgelse, men det er tøft. «Vi må be for Borang», sier Rajesh.

Tett på

Nepalere lever tettere og er mer kollektivt orienterte enn oss individualiserte nordmenn. Vel installert i et vertshus, etter en ti timers dag, fant jeg meg selv mellom Rajesh og Savoj i en seng. Vi lå så tett at jeg kunne hatt en på hver arm. Vi snakket. Egentlig ventet vi på mat. Slik var hver dag. Gå til det mørkner, sitte på jordgulvet ved ildstedet og vente på mat.

Rajesh og jeg snakket om hvordan det er å være kristen i Nepal. Selv ble han kristen da hans syke far ble helbredet. En del år senere døde hans far. Da forlot hans mor ham og, og hans søster tok seg av ham i et par år, før han flyttet inn til sin onkel. Det er en sterk historie om en høykastegutt som mistet sin familie til fordel for Kristus. «Jeg er død for mine søstre», sa han, og forklarte at han ikke er en bror de kan gi Tika på spesielle hindu høytider. Kirken ble hans familie. Der er han på lørdager fra 9 om morgenen til 6 på

kvelden. Først gudstjeneste, så ungdomsgudstjeneste og fellesskap. «For den som gjør min himmelske Fars vilje, er min bror og søster og mor.» siterer Rajesh når jeg spør om han savner sin familie.

«Folk fra menigheten vil trøste, lage mat, ta oppvasken og bære sorgen med de som har mistet sine kjære,» forteller Rajesh. Et av programmene UMN har i sitt cluster arbeid er «mental health and trauma healing». Tilbakemeldingene fra disse teamene, særlig nord i Dhading har vært entydige, forteller Rajesh. Det faller gjennom med to samlinger for å snakke med folk om hva de mistet i jordskjelvet i forhold til måten menigheten stiller opp.

Det er siste dag på turen. Vi skal innom Tengchet, den sistet landsbyen, på vår tur, hvor Namaste Nepal skal bygge en skole. Det var altså her Fusurung Tamang, faren til Silas for 38 år siden begynte å dele sin tro. Silas snakket om hvordan han skulle nå den neste generasjonen. Han drømmer om å bygge en bibelskole. Kanskje er det nå en ny tid i Nepal, også for HimalPartner? En tid der vi skal se på hvordan vi kan bidra til å bygge morgendagens kirkeledere og evangelister?

Tilfeldigvis begynte de å rive bølgeblikkskuret de hadde brukt som midlertidig skole for å undervise 1-5 klasse mens vi var der. Barna skulle få ha skole i kirken mens nye skolebygg ble bygd. Taksperer sveiset i jern ligger klart for montering. Ett vakkert øyeblikk. ●

En misjonsengasjement kan føre til vekst og samhold i din menighet!

TEKST: HENRIETTE BRYN

I Borgund menighet i Ålesund hadde vi alltid hatt misjonsavtale, men da vi i 2010 inngikk avtale med HimalPartner, skjedde det spennende ting!

Det var et aktivt valg av menighetsrådet å skifte til en liten organisasjon, der det var et potensiale for å støtte prosjekter som kunne appellere spesielt til vår menighet. Den holder til på Sunnmøre, der gründermentaliteten er sterk. Samtidig visste vi at der var enkeltpersoner i nærmiljøet som var bærere av Nepalhistoriene og som hadde engasjement. Da kunne vi «selge» ideene inn i andre miljøer enn de som tradisjonelt brenner for misjon.

Dro på tur!

Det andre som skjedde, var at vi, som menighet, faktisk dro på tur. I samarbeid

med Himalyareiser dro ei gruppe på ca. 20 sunnmøringer til Kina og den tibetanske høysletten.

Dette var selvsagt en åpen tur, og knapt halvparten var fra menigheten. Men det vi fikk oppleve og gjorde sammen, har endret menighetens misjonsengasjement. For nå fikk vi drivstoff.

I dag har misjonsprosjektene en helt opplagt plass i gudstjenester, i konfirmantundervisningen, på menighetens dag og i forbønner. Vi har fått gjenbesøk fra den tibetanske høysletten og folk i menigheten spør hvordan prosjektene går. Det smitter, for folk prater.

Her er mange enkeltpersoner med et stort engasjement som etterspør nyheter fra prosjektene. De er genuint interesserte – selv om de aller fleste aldri har vært der

og sett selv. Og til høsten reiser vi igjen – noen få fra menigheten, sammen med andre.

Noe for din menighet?

Dette er historien fra Borgund, men det finnes mange andre gode eksempler. Enkeltpersoner som får treffe og oppleve, som får et engasjement, som får sitt engasjement fornyet – det er etterhvert ganske mange rundt om i landet som har fått oppleve Nepal spesielt og etterhvert nå får sjansen inn på det tibetanske platået i regi av Himalyareiser. Men – det er stor forskjell om du reiser alene - eller om du får med deg noen fra menigheten. Det er så mye lettere å brenne når man er to eller flere! Prøv bare å få en kubbe til å brenne alene i peisen. ●

Modum menighet – der det hele startet!

På kirkegården ligger HimalPartners grunnlegger David Westborg gravlagt. Her startet altså drømmen om Tibet og så og si hele HimalPartners historie. Modum menighet har hatt avtale med HimalPartner i flere år. På bildet er flere fra staben avbildet, samt to frivillige medarbeidere.

Hvordan bygge opp et tilbud innen psykisk helse der det knapt finnes noe fra før?

På en mur i Nepal har noen malt uttrykket «Start where you stand». Å begynne der man er, er det United Mission to Nepal (UMN) har gjort.

TEKST OG FOTO: INGUNN DREYER ØDEGAARD

United Mission to Nepal utdanner personell til å kjenne igjen og behandle psykiske lidelser.

Veien er lang å gå. I Nepal finnes bare 150 psykiatere og kun en utdannet barnepsykolog. Dette fordeles på 29 millioner innbyggere. Konsekvensen av for få tilbud, er at de som er hardest rammet av psykiske lidelser er låst inne i bur eller lenket fast. Pårørende velger dette ikke for å straffe, men fordi de ikke vet hva annet de kan gjøre når personer er en fare for seg selv eller andre.

I de store byene finnes det utdanninger innen psykologi, men disse er svært teoretiske. Har man fått utdanning, er det igjen lite sannsynlig å få jobb innenfor det offentlige. Ikke-statlige organisasjoner (NGO) driver både med opplæring av helsepersonell, behandlingsforskning og tilbyr noe behandling. De fleste tilbud er lagt til de store byene, og ikke minst hovedstaden Kathmandu.

Organisasjonen UMN har valgt å tilnærme seg situasjonen på en annen måte. I en prosjektperiode på fire år (2016-2020) blir helsearbeidere på lokale helseposter utdannet til å kjenne igjen og gi enkel behandling for allment utbredte psykiske lidelser som angst, depresjon og psykose. Undertegnede besøkte noen slike helseposter i mars. Slike helseposter er spredt ut i hele landet. Helsepostene finansieres av myndighetene. Helsearbeiderne har basal kursing for å kunne tilby lokalbefolkningen et minimum av helsetjenester, som for eksempel fødselshjelp.

Stigma

Slik psykiske lidelser stort sett har blitt stigmatisert i de fleste land i verden, er

stigma også et stort problem i Nepal. Religiøse forklaringsmodeller bidrar til å kaste en skygge, hvor uhelse kan forstås som en straff for noe man har gjort i tidligere i liv. Andre forklaringer knyttes til sjeletap og innvirkning fra ånder. Uavhengig av om man forholder seg til disse forklaringene eller ikke, er den gjengse oppfatning at

Informasjonstavle om selvmordsplaner og epilepsi. Budskapet er at dersom noen sliter med dette trenger de hjelp

Sykepleiernes Misjonsring med støtte til HimalPartner

Sykepleiernes Misjonsring (SMR) drøftet i mars 2018 søknader til diakonale prosjekter fra misjonsorganisasjonene. Styret hadde god og grundig gjennomgang, og bevilget i henhold til sin økonomi og forvaltning totalt kroner 1 400 000. Disse fordelte seg på 14 prosjekt fra 8 ulike misjonsorganisasjoner.

HimalPartner har gleden av å motta 190 000 kroner fra SMR. For det skylder vi en stor takk!

psykisk lidelse kan man ikke bli frisk fra. Psykoselidelser rammes ekstra hardt av en slik forståelse.

Opplysningsarbeid

En del av prosjektpakken til UMN innebærer også allment opplysningsarbeid om psykisk helse til befolkning. Oppsummert inneholder dette tre enkle, men nyttige budskapet:

Det er noe som heter psykisk helse

Man kan få vansker med sin psykiske helse, og her er noen kjennetegn på det (da listes ulike symptomer opp)

Hvis du eller noen du kjenner har disse

vanskene, så ta dem med til en helsepost hvor de kan få hjelp.

I tillegg til helsepostene, er en annen bærebjelke i Nepals helsetjenester Female Community Health Volunteers – kvinner som jobber frivillig og gratis som fotfolk innen helse. Rollen har eksistert siden midten av 90-tallet, og mange av de frivillige har vært i rollen i et par tiår. De frivillige er bokstavelig talt fotfolk. De vandrer fra hus til hus i landsbyene i sitt lokalsamfunn, snakker med folk, gir informasjon om helse, anbefaler å oppsøke helseposten der det er nødvendig.

Prosjektet støttes av Norad via Digni og HimalPartner. ●

Ringer i vann

TEKST OG FOTO: INGUNN DREYER ØDEGAARD

I Rukkum besøkte jeg et psykisk helsetilbud i sin spede begynnelse. Helsearbeiderne på lokale helseposter i fem distrikter (fylker) i landet får opplæring i å kjenne igjen og tilby enkel behandling for angst, depresjon og psykose.

Mest inspirerende var det å møte "Female Community Health Volunteers". Gruppen består av kvinner som arbeider frivillig i lokalsamfunnet innen helse. Kvinnene utstråler stolthet, trygghet og erfaring - de fleste har hatt denne posisjonen i over 20 år.

Deres uniform er blå sarier med ringer nederst, som skal symbolisere at deres virksomhet sprer seg som ringer i vann. De fortalte om folk i bygda som de "alltid" har visst om, som nå har fått virksom hjelp for psykisk lidelse for første gang.

United Mission to Nepal er HimalPartners nasjonale partner i dette arbeidet.

Samler inn penger til ofre for trafficking ved å selge brukte klær

I oktober 2010 møtte Tone Leithaug Bimala Pokharel fra Higher Ground. Dette skapte et engasjement som bidro til penger til ofre for trafficking. Engasjerte frivillige har i flere omganger arrangert bruktmarked til inntekt for trafficking-ofrene. Nå gir hun deg inspirasjon og tips dersom du ønsker å starte noe lignende.

TEKST: TONE LEITHAUG

Mitt første møte med Bimala Pokharel

I oktober 2010 reiste Bimala Pokharel rundt i Møre bispedømme i forbindelse med markering av 100 årsjubileum for misjon. Hun var hovedgjest på Bruhagen bedehus på Averøy, og fortalte om sitt livs kall og engasjement for å etablere Higher Ground og hennes arbeid får å hjelpe sexmisbrukte jenter i Katmandu. Filmen fra Higher Ground traff meg midt i hjertet og beveget meg. Jeg tenkte på min egen datter, og hvor godt hun har hatt det i sin oppvekst, og hvor forferdelig det er at noen må fornedre seg til å selge kroppen sin til fremmede menn.

Jeg hadde selv nettopp fått beskjed om at jeg hadde fått en tumor i marginen på skinnbeinet, og at det kunne være kreft, så jeg var noe satt ut denne kvelden. Jeg følte at jeg måtte dra på denne festen da jeg hadde oppgave å synge med Gospelgruppa vår. Etter filmen fikk jeg hilse på denne flotte damen og hun fortalte meg hvordan Higher Ground ble drevet. Jeg var veldig imponert og Bimala utstrålte så mye kjærlighet og styrke, og jeg skjønte at troen på Gud ga henne ekstra kraft.

Hvorfor brenner jeg for dette?

Nepal er et land hvor kvinner har vært undertrykt i generasjoner.

De har ikke fått skolegang og har vært undertrykt i hjem og familie. På grunn av kvinnesynet har mange hatt mye lidelse. Mange kvinner blir forlatt av sine menn hvis de ikke får en sønn.

Mange unge Nepali-jenter blir solgt til sexindustrien i Nepal og i India av deres egne slektninger. Å kunne være med å hjelpe noen ut av en slik grusom tilværelse er flott.

Ideen om bruktklærmarked

Rett før jul 2010, ble jeg operert på Radiumhospitalet.

Møte med Bimala i Higher Ground

Rehabiliteringen gikk fint, og i slutten av januar 2011, fikk jeg gode nyheter at tumoren ikke var ondartet. Jeg var kjempeglad for at begge beina mina funka, og at jeg kunne gå og bevege meg som før.

Jeg takket Gud og var uendelig lettet. Det gikk ikke lenge før tankene kom om å gjøre noe for å hjelpe Bimala.

Da jeg i mange år har vært selger for hudpleieprodukter fra Miranda, begynte tankene å kretse rundt det med salg. Jeg begynte å snakke rundt meg om vi kunne prøve å ha en temadag, der vi solgte pent brukte klær, hadde salg av mat, og lot inntekten gå til Higher Ground gjennom HimallPartner.

Jeg inviterte noen damer hjem til meg, og dermed var vi en komite. Slik ble det til at vi hadde bruktklær-marked høsten 2011, 2013, 2015 og 2017. Vi har også loddsalg. Vi får inn gevinster fra næringslivet og andre, og selger lodd en tid i forkant, og det gir resultat. Folket på Averøy er veldig flinke til å kjøpe lodd. *Til sammen har vi fått inn ca kr.145 000.*

Mange stiller opp

Det er jo unektelig en del jobb med dette tiltaket, men samholdet i komiteen er topp, og vi har det veldig kjekt sammen. Marit Rangøy, som er eier av Løa på

Rangøya, lar oss bruke den gratis. Hun får til gjengjeld velge seg klær, og er strålende fornøyd med denne avtalen.

Utenom komiteen, stiller både venner og medlemmer av den lokale Tibetforeninga opp. Noen baker og andre er med og ordner til og selger mat/kaffe.

Vi har alltid en programpost midt på dagen, og de siste gangene har Bjørn Ødegård fra Spjelkavik kommet og fortalt om nytt fra Nepal. ●

Råd til andre som vil arrangere bruktklær-marked

1. Sett sammen en komite. En bør være leder. Velg et godt formål og gjør det kjent.
2. Gjør det kjent i media- lokal avis og menighetsblad. Opprett arrangement på Facebook. Pent brukte klær, sko og vesker leveres til alle i komiteen fra ca. 1 mnd. før arrangementet.
3. Finn egnet lokale.
4. Lån stativ hos butikker og samle inn/ låne kleshengere. Viktig at klærne arrangeres fint.
5. Velg dag og tidspunkt som helst ikke kolliderer med andre arrangement.

SAMLES I GLEDE OG TAKKNEMLIGHET: Påskemarsjen 2018

For oss nordmenn startet marsjen kl 07.30. på påskemorgen. Da toget vi inn til en stor park i sentrum av Kathmandu og stod plutselig blant 20 000 jublende, syngende, dansende og tilbedende kristne. For mange av oss er dette den ultimate opplevelsen på påsketuren som blir arrangert av HimalayaReiser hvert eneste år.

TEKST: BJØRN ØDEGAARD , FOTO: TONE LEITHAUG

«Påskemarsjen» har blitt et åpent og livlig fellesarrangementet i Nepal. Det har ikke alltid vært slik. Men de siste årene har det blitt vanlig med først en soloppgangsgudstjeneste rundt kl 05:00, og siden tog. De gjør som Maria gjorde påskemorgen: de går ut i mørket og søker etter «den levende blant de døde». Og de hilser hverandre med Jai Messi som betyr «Han er oppstanden».

Vi gikk også rundt og smilte, bøyde hodet og hilste alle rundt oss med «Jai Messi». Nordmenn som er i Nepal for første gang kjenner ikke til bakgrunnen for dette forunderlige som vi er med på. Men jeg vil påstå at det er ikke til å tro, - når vi vet at man tidligere fikk fengselstraff, hets og opplevde sosial utestenging av slekta ved å skifte tro.

Jeg husker godt da vi kom til Nepal i 1989. Da fikk kristne nepalesere ett års fengsel for å døpe seg. Den gang satt over 40 personer i fengsel på grunn av sin kristne tro. De fleste kristne levde litt i skjul og døpte seg i all hemmelighet i elvene på natta. Likevel vokste kirka sakte, men sikkert under for-

følgelsen. Kirkelederne trodde at de var 20 000 kristne i landet i 1989.

Men 1990 ble et vendepunkt med flerpartisystem og større religiøs frihet. De fengslede kristne slapp ut. Og vi fikk oppleve at kirka tidoblet seg på 4 år, altså ei fantastisk oppblomstring. Hundrevis av fellesskap oppstod rundt omkring. Totalt var de blitt 200 000 kristne i 1992. Kirkene ble mer og mer synlige og de kristne stadig mer frimodige. I dag sies det at dette også tidoblet seg. Så i dag har Nepal 2 millioner kristne. Mange menigheter teller rundt 1000 aktive i hovedstaden. I 2010 begynte man å lage åpen påskemarsj som gikk fritt og dansende gjennom gatene i Kathmandu. De synger sine glade vers om Jesu seier, kjærlighet og makt. Og vi er med i sangen og dansen. Noen har store banner, noen bærer kors. Noen maler kors, duer og andre symboler i ansiktet. Det er stor oppfinnsomhet for å vise sin store takknemlighet til han som beseiret døden. Sonet straffen. Banet veien for oss.

Ikke alle liker dette, men så langt har de

ikke kunnet stoppe de kristne. Hvert år samles minst 20 000 kristne i glede og takknemlighet. ●

Til alle medlemmene i HimalPartner

Oslo, 23.04.2018

Innkalling til HimalPartners Landsmøte 2018

I samsvar med HimalPartners grunnregler har Landstyret gleden av å innkalle til Landsmøte i Stavanger 2018. Landsmøtet vil bli avviklet den 26. juli på Solborg folkehøyskole, Tjensvollveien 44, 4021 Stavanger. Landsmøtet konstitueres kl. 12.00.

Agenda

Sak 1: Landsmøtet konstitueres - Valg av ordstyrer, referenter og underskrivere av protokoll.

Sak 2: Godkjenning av innkalling og sakliste

Sak 3: HimalPartners Toårsmelding 2016-2017

HimalPartners årsregnskap og årsberetning 2016 og 2017

Sak 4: HimalPartners strategi 2018 - 2021

Sak 5: Orientering om Landsstyrets handlingsplan og budsjett 2018 – 2019

Sak 6: Revidering av vedtektene

Sak 7: Valg – Landsstyret, Valgkomité og Revisor

I henhold til vedtektene vil sakspapirer bli sendt direkte til påmeldte medlemmene senest to uker før Landsmøtet konstitueres.

Arne Kjell Raustøl
Styreleder

Heidi Westborg Steel
Generalsekretær

HimalPartner

Postboks 6646,
St Olavs plass, 0129 Oslo

Besøksadresse:
Linstowgate 3
0166 Oslo

Telefon: 22 76 90 10
E-post: post@himalpartner.no
Web: www.himalpartner.no

Org. nr. **952 55 5103**
Konto: **3000 15 47107**

LEDER: SVEIN ARNE LINDØ er gift og har 3 barn og 4 barnebarn. Han er utdannet sykepleier/diakon ved Det norske Diakonhjem 1973-1978. Bosatt i Hommersåk. Ansatt i Stavanger kommune som prosjektleder innen demensomsorg. Tidligere har han jobbet for Santalmisjonen i Bhutan og som kretssekretær i Stavanger. Han har også jobbet i spesialisthelsetjenesten og som omsorgssjef i Gjesdal kommune. Nå jobber han som Helse og sosialsjef i Stavanger kommune.

DAG MAGNAR SOLDAL er 65 år. Han kommer fra Norheimsund, men bor i Kristiansand. Han er gift og har to sønner. Utdannet lege med spesialitet i revmatologi. Pensjonist, var tidligere seksjonsleder ved Sørlandet sjukehus og arbeider nå deltid som senioroverlege ved avdelinga. Dessutan er han medlem av Den norske kirke. Han har særleg interesse for arbeidet for mennesker med mentale lidelser i Nepal.

INGUNN HARSTAD er lungelege og arbeider som overlege ved St.Olavs hospital. Har også en deltidsstilling ved NTNU innen global helse med ansvar for det medisinske fakultets samarbeid med Dhulikhel Hospital/Kathmandu University. Har tidligere vært utsending ved Tansen sykehus fra 1995-1999 sammen med sin mann, Jan Egil Afset. Paret har to voksne barn.

VARA: ERLING-CHRISTOFFER SUHR 30år, fra Alta. Bodd i Kathmandu, Nepal med familien fra 2001-2004. Gift, har to små barn. Ferdig utdannet i vår og jobber nå på Alta Lufthavn for Avinor Flysikring. Engasjert i menigheten i Filadelfia Alta med lovsang og søndagsskole, samt lokalpolitisk i Alta KrF. Har tidligere vært med i lederroller på Himalpartners Forkantleirer.

MARIANNE A RIISE BERGSAKER (60år) gift med David og har 3 barn. Hun er lege med master i internasjonal helse og spesialist i samfunnsmedisin. Fra 1995-1999 jobbet hun ved UMN Tansen Hospital. Hun er ansatt ved Folkehelseinstituttet hvor hun i mange år har jobbet med vaksiner og nå er knyttet til Global helse som avdelingsdirektør. Tidligere har hun vært styremedlem i Digni (tidligere Bistandsnemda) i 7 år, sittet i redaksjonskomiteen i Tibetneren og vært medlem av prosjektutvalget i HimalPartner. Siden 2014 har hun vært styremedlem i Landsstyret.

HANNA GURO har lang erfaring med misjonsarbeidet i Nepal, da hun i flere år jobbet for HimalPartner (da Tibetmisjonen), i Tansen. Hun har foretatt flere besøk i landet etter oppholdet. Dessuten følger hun misjonens arbeid tett. Som representant i Samarbeid Menighet og Misjon arbeider hun for menighetsavtaler for HimalPartner innad i Den Norske Kirke.

HAAKON KYRKJEEIDE
I forbindelse med Statskraft sin forespørsel om å delta i Khimti-prosjektet, hadde han et lengre opphold med familie i Nepal. Der trivdes de godt og ble kjent med HimalPartner og utsendingene fra Norge. Han har et ønske om at engasjementet i teknisk utvikling skal fortsette i Nepal.

**AGENDA
3:16**

Bli inspirert i år!

Prøv Agenda 3:16 i 6 måneder til kun kr 199,-

Send tekstmelding til 1963 med kodeord **Agenda 6m199** + navn og adresse, eller gå inn på agenda316.no

+ Få boka «På sporet av noe ekte» i gave! (veiledende pris kr 249,-)

Agenda 3:16 er Norges største kristne månedsmagasin. I hver utgave tar vi opp en aktuell hovedsak og har portrett med en kjent profil. Vi ønsker å utfordre til tro og engasjement.

Ta med deg menigheten din på tur! Det går faktisk an ...

- Borgund i Ålesund var i Tibet i 2010
- Ski menighet var i Nepal i 2017
- Borgund skal på ny tur i 2018
- Våle i Vestfold skal til Nepal i 2019

HimalayaReiser

himalayareiser.no
Kontakt gjerne reiseleder Jostein Holm, 930 47 697

ALL VERDAS gåver og bruksting

Full av unike gåver og bruksting

4244 Neslaten. Følg skilta! Open 7 d/v. Mobil: 40092745

Nettbutikk: www.allverdass.no

Takk til alle som vil kommentera, lika og dela her:

facebook.com/allverdass

Instagram: @allverdass

knif Trygghet
SIKRER VERDIER.
SKAPER VERDIER.

Kjøp brukt!

Normisjon har gjenbruksbutikker både på internett og flere steder i landet.

Finns oss på gallerinormisjon.no eller ta turen innom en av våre butikker: Oslo sentrum, Sørumsand, Gjøvik, Sandnes, Aksdal, Askøy, Iveland, Drammen og Ål.

Her kan du finne klær, møbler, kjøkkenting, kunst, bøker og barne- og sportsutstyr og mye, mye mer til en rimelig penge!

Ditt kjøp kan gjøre en forskjell for Normisjon!

www.gallerinormisjon.no

Bruktbua Gi & Få i kjellaren i Suldal bedehus

Opningstider:
onsdagar frå kl. 11.00 til 15.00
og kl. 17.00 til 19.00
fredagar frå kl. 15.00 til 20.00

Kom innom til ein handel eller ein drøs!
Vi har kaffi og nysteikte vaflar.

Alle inntekter går til HimalPartner sitt prosjekt i Nepal:
Håpets hus – dagsenter for funksjonshemma barn.

Gi & Få
Kontakt: Kari Ronold,
Salomonskleivo 6,
4237 Suldalsosen
Tlf: +47 412 44 043
E-post: kari@karieleise@gmail.com

Vi tek imot bruks- og kunstgjenstandar, møbler, leikar og mykje anna.

GI OSS NAVN

Kjenner du noen som vil ha glede av å få tilsendt Tibeteneren seks ganger i året, - gratis?

Gi oss NAVN, ADRESSE, TELEFON NUMMER OG E-POSTADRESSE.

Gi oss beskjed om du har spurt vedkommende eller om vi skal gjøre det.

Utsiktspunktet på toppen ved Romsdalsmuseet i Molde by.

Kystjenta fra Østkanten

I en bygård på Carl Berner tok hun sine første skritt. Milevis unna måkeskrik, fiskevær, båter og nordlandsvind på Godøynes i Bodø. Men det var altså i disse to kulturene biskop Ingeborg Midtømme vokste opp. Hun ble da både tilpasningsdyktig og flink til å kommunisere. Men mest av alt følte Ingeborg seg hjemme i kirka.

TEKST: LINE KONSTALI, FOTO: SVEIN MAGNE HARNES

Jeg har vært kristen hele livet, sier hun.
– Jeg har aldri klart å lukke den døren. Selv om jeg gjorde et ærlig forsøk som tenårings.

På 10 årsdagen fikk Ingeborg en gave. Hun pakket opp en rød Bibel med gullskrift. Tekstene i Bibelen ga mening og hun leste også farens Bibel i smug.

– Jeg streket ut de samme versene som pappa hadde streket ut. Da lærte jeg også å lese gotisk, sier hun lattermildt.

Jeg får et inntrykk av at biskopen er en av de som står på fast grunn. Hun gir vakre og levende skildringer av sin oppvekst som byjente og kystjente. Kontrastene er mange. Selv om hun vokste opp midt i Oslogryta, hadde hun en far fra Godøynes. De aller

fleste feriene har hun tilbragt i dette lokalmiljøet.

– På mange måter føler jeg at jeg har kommet «hjem» når jeg bor i Molde. Kulturen her minner mye om kulturen jeg er vant til i Nord Norge. Her står også kirke og bedehustradisjonen sterkt.

Men også i Oslo var troen sterkt tilstede. Ingeborgs familie gikk til Misjonssalen i Oslo hver gang de skulle på gudstjeneste. Hun tok trikken opp og ned.

– Tårene trillet da jeg sang lovsangen. Musikken har et kraftfullt språk og får fram hele spekteret av følelser. Oppveksten på Carl Berner ga også mange gode barndomsminner. Verdier som fellesskap, samhold og dugnad er viktige i slike borettslag.

Og så møter du så mange forskjellige mennesker. Husker du «Borettslaget» av Robert Stoltenberg? Jeg vokste opp i samme blokk og det var akkurat sånn det var!

For det var nettopp det som var likheten mellom de to oppvekststedene: tilhørigheten til kirka.

– Jeg har vært et bønnebarn fra starten. Troen har jeg hele tiden hatt med meg. I ungdomstiden ble jeg også med på leir ganske ofte. Jeg har sikkert brukt et helt år av livet mitt bare på å være på leir!

Begynte å stille spørsmål

De var en aktiv NLM – familie. Hun opplevde også en nær tilknytning til denne organisasjonen, men som ungdom begynte

hun å stille kritiske spørsmål.

– Jeg lurte på hvorfor kvinner kunne forkynne på misjonsmarken og i barneforeninger, men ikke i forsamlinger.

Hun søkte da tilhørighet andre steder enn bare på Misjonssalen. I Sofienberg kirke traff hun presten Paul Nome under konfirmasjonstiden.

– Han tok veldig godt vare på meg og så meg som menneske. Faktisk så er han i prestetjeneste den dag i dag!

Jeg spør henne om han har æren for at hun i dag er biskop.

– Ja, en del av æren for at jeg ble prest og senere biskop, skal han faktisk få!

Hun svarer kategorisk.

– Måten han fulgte meg opp og besvarte mine spørsmål var avgjørende for at jeg etter hvert fulgte kallet mitt.

Livet gir energi

Biskopen er vant til å være på farten og hun er åpen når folk setter seg ned for å snakke med henne. Hun innrømmer at presteyrket kan være slitsomt til tider, men «hvilken jobb er vel ikke slitsom?»

– Jeg får energi av å være der livet leves. Det er svært verdifullt å treffe folk!

Hun forteller om reisen hjem fra kirkemøtet i Trondheim.

– Jeg tok ekspressbåten fra Trondheim til Kristiansund. Jeg pleier å være kledd i «arbeidsklærne» når jeg reiser i embetsmedfør. Da signaliserer jeg samtidig til folk at de bare kan komme til meg og prate. På reisen fra Trondheim til Kristiansund kom 2 personer bort til meg og vi hadde en fantastisk samtale! Det er et privilegium å ha så mange sterke møter med mennesker.

Det gjør også stort inntrykk hvis hun møter mennesker som er glad i Jesus og som ønsker å tro, men som på en eller annen måte har blitt sviktet av den kristne

forsamlingen de er en del av.

– Når folk setter ord på livet med Jesus er historiene svært forskjellige.

Biskopen går bevisst med skjorte, snipp og kors når hun reiser i jobbsammenheng. Ønsker hun derimot litt mer privatliv går hun vanlig kledd. Går hun til gudstjeneste i vanlig klær og har med seg sin familie synes folk det er hyggelig at hun kommer, men da merker hun at de respekterer at hun er der mer som privatperson.

– Jeg opplever at folk forstår forskjellen på meg som biskop i tjeneste og når jeg ikke er i tjeneste, selv om jeg alltid er biskop.

«Å hoppe etter Køhn»

I år feirer vi 25 års jubileum for Norges første kvinnelige biskop. Ingeborg ble biskop 15 år etter denne begivenheten. Hun roser Køhn, som har banet veien for de som kom etter.

– Jeg har ikke hatt så mange negative erfaringer, men jeg har observert en utvikling i de 10 årene jeg har vært biskop. 25 år etter at den første kvinnelige biskopen ble vigslet, er det nå likevekt mellom kjønnene i bispekollegiet. Kjønn er underordnet og noe som ikke lenger vekker samme oppmerksomhet. Det er en befrielse!

Hun ser også en økning av antall kvinnelige prester i disse 10 årene.

– Dette er viktig. Halvparten av Norges befolkning er kvinner og da bør prestestanden gjenspeile dette.

Livet som prest

Men da hun bestemte seg for å bli prest kom det samtidig en sterk tvil. En mye sterkere tvil enn da hun ble biskop.

– Er dette riktig? Jeg stilte meg dette spørsmålet om og om igjen og fikk en viktig påminnelse fra Bibelen. De første som fikk høre at Jesus var gjenoppstått var kvinner. Kvinnen ved graven fikk oppdraget av Jesus

selv med å gå å si til disiplene at han lever.

I 1987 ble hun ordinert som prest i Oslo Domkirke. Hun beskriver det som både høytidelig og ensomt. Lenger bak i benkeraden satt mannen hennes og den lille sønnen deres.

– Når du gifter deg opplever du et fellesskap ved alteret. Sammen, foran presten, går man inn i et forpliktende ekteskap som skal vare livet ut. Når du blir ordinert som prest står du der helt alene, og prestegjeringen er også ment å være en livslang forpliktelse. Jeg var klar over at min familie hele tiden ville påvirkes av valget jeg tok, og at barna kom til å oppleve å måtte flytte underveis i oppveksten.

Støtten fra familien har derfor vært avgjørende for at dette skal gå.

– Uten en støttende familie ville jeg ikke klart å være en god prest. Jeg er derfor svært heldig med de jeg har rundt meg.

Den unge familien bosatte seg i Oslo og Ingeborgs første jobb var menigheten på Ellingsrud og Høybråten. Det var mest praktisk å bo i Oslo helt til alle barna de skulle ha ble født. Da hun kom hjem fra sykehuset med barn nr. 3 ringte hun biskopen i Bodø:

– Har du bruk for meg?

Her jobbet hun helt til 1997, da hun nok en gang flyttet tilbake til Oslo og jobbet på Holmlia, Hauketo og Prinsdal. Deretter fulgte flere år som leder i Presteforeningen, før hun i 2008 startet som biskop i Møre.

Ringene avsluttes

– Her skal jeg være! Sier hun mens hun stirrer drømmende ut i luften.

Vi har nå gått den lange veien fra bispekontoret, forbi Romsdalsmuseet og står nå på utsiktspunktet og ser ut over Romsdalsfjorden og alle de vakre fjellene. Blant fjord, fjell, kirker, bedehus og lokalforeninger kan kystjenta fra østkanten blomstre! ●

NORGE P.P. PORTO BETALT

ETTERSENDES IKKE VED VARIG ADRESSEENDRING, MEN SENDES TILBAKE TIL SENDEREN MED OPPLYSNING OM DEN NYE ADRESSEN

Tro kan flytte fjell!

**Kjære Møre bispedømme: Takk for engasjementet så langt!
Vi håper flere vil melde seg på til høsten**

Sammen for fjellfolket!

Bli med på årets vakreste dugnad.

Vi går på tur i fjellet - for nettopp fjellfolket!

Besøk bidra.no/himalpartner og meld deg på!

